

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی سؤالات

شماره تلفن: ۸۸۹۴-۸۸۹۵ - ۸۸۹۶-۵۴۴۸

سال پنجم - شماره ۱۲۲۶

صفحه ۴۱۷۲

وزیر سید محمد باقی

۳ شنبه ۱۳ اردیبهشت ماه ۱۳۲۸

دوره یازدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۶۸۹

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

بقیه صورت مشروح بقیه مذاکرات صدو پنجاه و هفتمین
جلسه دوره یازدهم از صفحه ۱ تا ۹
۲ - آگهی های رسمی ۱۱

مذاکرات مجلس

بقیه جلسه ۱۵۷

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه ۲۸ فروردین ماه ۱۳۲۸

فهرست مطالب

۱ - تقدیم و طرح لایحه دوازدهم بودجه کشور بقید يك فوریت.

۲ - تعطیل جلسه بعنوان تنفس.

مجلس نیم ساعت بعد از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل شد.

۱ - تقدیم و طرح لایحه دو دوازدهم بودجه کشور بقید يك فوریت

رئیس - بطوریکه خاطر آقایان مسبوق است دو اردین نظر داشت لایحه ای تقدیم کند برای پرداخت يك دوازدهم حقوق ادارات چون آخر ماه است و باید حقوق ادارات و کارمندان و مخارج جاری کشور پرداخت شود و استیضاح هم درستور است اینطور بنظر رسید که تقاضا شود دولت لایحه یکدوازدهم را امروز بمجلس بدهد (صحیح است) و نمایندگان عقیده دارند آقای ناطق، آقای دکتر بقائی دو جلسه دیگر هم استیضاح خودشان را ادامه بدهند و بیاناتشان را بکنند خود ایشان هم با این ترتیب موافقت دارند (صحیح است) که دو جلسه دیگر بایشان اجازه داده شود بیانات خودشان را بکنند (دکتر بقائی - یعنی حداکثر شش ساعت بیشتر نشود هر جلسه سه ساعت) من تقاضا میکنم از شش ساعت هم بکاهند (صحیح است) و دولت

لایحه را تقدیم کند که حقوق کارمندان داده بشود (صحیح است) آخر ماه است و کارهای دیگری هم دولت دارد که بآن کارهای دیگر برسد (صحیح است) آقای وزیر دارائی.

وزیر دارائی - بطوریکه آقایان مسبوق هستند بودجه کشور در اسفند ۱۳۲۷ یعنی قبل از پایان سال تقدیم مجلس شورای ملی شده بود و باجدیتی که در کمیسیون بودجه شد امیدوار بودیم که تا آخر فروردین خبر کمیسیون بودجه برای تقدیم بمجلس شورای ملی حاضر باشد ولی تعطیلات عید که در پیش بود مجال فرصتی نداد که کلیه بودجه ها بتصویب برسد و از طرفی چون ماه بآخر رسیده است برای پرداخت حقوقها محتاج به مجوز قانونی بودیم ناچار شدیم که یکدوازدهم بیاوریم لایحه ای برای این کار تهیه شد ولی علت این که تا دو روز قبل داده نشد برای این بود که دولت در حال استیضاح بود تصور

میگردیم که بقیه استیضاح تا پایان ماه تمام میشد و دولت جواب خودش را میداد و اگر مورد اعتنا بود مجلس بود لایحه را تقدیم میکرد ولی چون متأسفانه مدت استیضاح بطول انجامید و آقای استیضاح کننده هم گویا با نظری که دارد نمیخواهند استیضاح تمام بشود ناچار لایحه بتأخیر افتاد و لایحه ای برای دو دوازدهم تقدیم شده است و علت این که لایحه دو دوازدهم تقدیم شده برای این است که این ماه تمام شده است و ماه آتی از قراریکه آقایان مسبوق هستند مجلس مؤسسان افتتاح میشود و اکثر آقایان هم افتخار نمایندگی مجلس مؤسسان را دارند (حاذقی - مانع کار مجلس هم هست) و ممکن است که در کار هم یک پیش آمدی بشود که با کارهای زیاد مجلس مؤسسان و خود مجلس باز تأخیر بشود باین جهت تقاضای پیشنهاد دو دوازدهم شده است با چند تبصره که این تبصره ها يك قسمتش مربوط به چهار دوازدهم بودجه است که در چند ماه قبل تقدیم مجلس شد و در کمیسیون بودجه هم چند فقره آن بتصویب رسیده است و خبرش هم حاضر شده و چون آنها مورد احتیاج است ضرورت دارد برای هزینه مملکتی استدعا شده است که اجرای آن تبصره ها را هم مجلس اجازه بدهد یکی دو تبصره دیگر هم علاوه شده است که در موقع خودش وقتی بحث شد البته توضیحات کافی داده خواهد شد. و لایحه هم بقیه يك فوریت تقدیم مجلس شورای ملی شده است.

بعین بقیه مذاکرات مشروح یکصد و پنجاه و هفتمین جلسه از یازدهمین دوره قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

حاذقی - استعفا می‌کند آقای وزیر دارائی جدید بفرمایند که بودجه زودتر تقدیم مجلس شورای ملی بشود.

رئیس - لایحه دو دوازدهم قرائت میشود مجلس شورای ملی - چنانکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مستحضر است بودجه سال ۱۳۲۸ کل کشور در اول اسفندماه ۱۳۲۷ بمجلس شورای ملی تقدیم گردیده و چون هنوز رسیدگی آن در کمیسیون بودجه بیایان نرسیده و از طرفی ماه فروردین نزدیک بغاتمه و بایستی موجبات پرداخت حقوق و هزینه‌های وزارتخانه‌ها و ادارات و بنگاههای دولتی و سایر مصارف کشور تا موقع تصویب بودجه کل کشور فراهم گردد علیهذا ماده واحده تبصره های ذیل با قیدیک فوریت تقدیم و تصویب آنرا استعفا مینماید.

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود حقوق و هزینه های مستمر و غیرمستمر وزارتخانه‌ها و ادارات و بنگاههای دولتی و سایر هزینه های کشور را اعم از مصارف عمومی و عمرانی در دو ماهه اول سال ۱۳۲۸ در حدود دو دوازدهم اعتبارات سال ۱۳۲۷ با رعایت تبصره یکماده واحده قانون مصوب دوم آبانماه ۱۳۲۴ و سایر قوانین و مقررات مالی و کمک هزینه کارمندان و خدمتگزاران کشوری و لشکری را مطابق قوانین و آئین نامه های مربوطه از درآمد عمومی سال جاری کشور پرداخت نماید تبصره ۱ - مواد متمم قانون چهار دوازدهم آخر سال ۱۳۲۷ موضوع گزارش های شماره ۲۰ و ۲۱ مورخ ۲۲ و ۲۳ اسفند ۲۷ کمیسیون بودجه و گزارشهای مورخه ۲۲ اسفند ماه ۱۳۲۷ راجع باضافه اعتبار ترفیع و اضافات کارمندان بابت سالهای ۱۳۲۵ و ۱۳۲۶ که در سال ۱۳۲۷ نیز مورد پرداخت خواهد داشت و مجوز تبدیل پایه های پزشکیاری فارغ التحصیلهای دبیرستان و کلاسهای فنی و کسبوتوری دامپزشکی و کمک هزینه فرزندان مرحوم سیداحمد بهبهانی تصویب میگردد که بوقع اجرا گذارده شود.

تبصره ۲ - برای اینکه در انجام امور عمرانی که جزو بودجه کشور بوده و طبق قانون اجرای مقررات برنامه هفت ساله بهمه سازمان برنامه محول گردیده وقفه و تأخیری حاصل نشود از اول اسفند ۱۳۲۸ و مادام که سازمان برنامه شروع باجرائی مقررات قانون ۲۶ بهمن ماه ۱۳۲۷ ننموده است وزارت دارائی مجاز است با اطلاع و نمایندگی سازمان برنامه اعتبار مصارف عمرانی را از محل درآمد نقطه در اختیار دستگاههای دولتی که عهده دار انجام کار عمرانی میباشند بگذارد حساب وجوه منسکور را وزارتخانه‌ها و ادارات ذی‌مختل تنظیم و سازمان برنامه تسلیم خواهند نمود.

تبصره ۳ - تبصره یک ضمیمه قانون اجازه اجرای مقررات گزارش کمیسیون برنامه مصوب ۲۶ بهمن ماه ۱۳۲۷ لغو و طبق مفاد ماده ۹ گزارش کمیسیون برنامه انتخاب شورای عالی و مدیرعامل بر حسب پیشنهاد دولت و بوجوب فرمان همایونی بعمل خواهد آمد.

تبصره ۴ - مدت تمهید و پرداخت بقیه ترفیع و اضافات سال ۱۳۲۶ موضوع تبصره یک قانون اول

خرداد ماه ۱۳۲۷ و تبصره چهار قانون دوم شهریور ماه ۱۳۲۷ تا آخر خرداد ماه ۱۳۲۸ تعدید میشود.

تبصره ۵ - مقررات موضوع جزع از ماده واحده قانون مصوب دوم مرداد ماه ۱۳۲۷ برای جمع آوری غله در سال ۱۳۲۸ نیز قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۶ - وزارت دارائی مجاز است معادل مبلغ ۵۰ میلیون ریال از اعتبار راهسازی سال ۱۳۲۸ بختیار وزارت راه بگذارد که بمصرف تعمیرات راه های شوسه برساند و از محل اعتبارات سال جاری متدرجاً با قساقط ماهیانه تا آخر سال مستهلک گردد.

نخست وزیر - محمد ساعد - وزیر دارائی - گلشایان

رئیس - فوریت مطرح است، آقای دکتر اعتبار.

دکتر اعتبار - بنده فعلا عرضی ندارم.

رئیس - آقای دکتر عبده.

دکتر عبده - بنده موافقم.

رئیس - آقای اسلامی.

اسلامی - بنده در کلیات عرضی دارم.

رئیس - آقای اردلان.

اردلان - بنده در ماده واحده عرضی دارم.

رئیس - آقای حائری زاده.

حائری زاده - یک رویه است در مشروطیت ما که خیال میکنم هیچ جای دنیا این رویه نباشد (بعضی از نمایندگان - صحیح است) و آن گروهی است که دولت از مجلس و مجلس از دولت میکند یک کوچه بن بست، هر جا یک نشسته ای دارند میخواهند این جا منجل آب کنند حقوق کارمندان را برای یک دوازدهم مجلس مخالف نیست که پرداخت بشود این تبصره، این یک فوریتی است، چون این لایحه فقط یک فوریت بیشتر ندارد لایحه بودجه که یک فوریتش رأی دادند فوراً در مجلس مطرح میشود باین جهت این چاپ نمیشود که ما این تبصره را بخوانیم و ببینیم که چه چیزها در آن درج شده است ما می بینیم یک قوانینی را در زمان تعطیل مجلس دولت ها و تصویب نامه ها لغوش کردند یک مالیاتهای را لغو کردند یک مالیاتهای وضع کردند از اغنیاء صرف نظر کردند کمالات وصول نکنند گفتند ما زورمان نرسد، ضغفاء و قفرا را چسبیدند و تصویب نامه هائی گذراندند راجع بقله یک مقرراتی وضع کردند این مملکت را آتش زدند، ما هر چه فریاد کردیم که تصویب نامه ناقص قانون نشود و بایستی قانون بوقع اجرا گذارده شود آقای بهنیا معاون جناب گلشایان میگفت که یکی از این تبصره هائی که در یک دوازدهم آوردیم توی مجلس یک کلمه ای نوشته شده که تلویحاً باید آنها اجرا بشود (امیر تیمور - همچو چیزی نیست) من که هر چه نگاه کردم همچو چیزی پیدا نکردم من دیدم که ممکن است این تبصره ها یک چیز هائی داشته باشد که بضرر مملکت باشد ما نمی توانیم رأی بدهیم اگر این تبصره ها را دولت حذف کند و آن ماده تنها باشد ما ممکن است رأی بدهیم و حرفی نداریم مجلس ممکن است تصویب کند آقایان اعضاء کمیسیون بودجه هم با کمال جدیت و صمیمیت مشغول مشاوره با دولت برای گذراندن این بودجه هستند این یک دوازدهم را با همان ماده

این مجوز قانونی را داشته باشیم. یک تبصره دیگری هم مربوط باین اضافاتی بود که پارسال اجازه داده بودید که اضافات ۲۶ تا آخر سال ۲۷ قابل پرداخت باشد والان سال ۲۸ است و ما خواسته ایم که این اجازه پرداخت تا آخر خرداد باشد و چیز قابل و فوق العاده ای نیست. یکی دیگر موضوع جمع آوری غله است یک قانونی پارسال از مجلس شورای ملی گذشته برای محصول غله سال ۲۷ و برای اینکه امروز ما بتوانیم ریش عمل کنیم این تبصره ها را تعدید کردیم باینجهت این تبصره ها چیز هائی نیست که دولت خواسته باشد در یک موقع تنگی یک تبصره هائی را بیارود و غافلگیر کرده باشد. این تبصره هائیت که تماش از کمیسیون بودجه گذشته است و بدینجهت ما تقاضا کردیم و نسبت بهر کدام هم وقتی که مطرح شد توضیحات مشروعی عرض خواهم کرد.

رئیس - رأی گرفته میشود فوریت این لایحه آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است آقای اردلان مخالفید؟ (اردلان - بلی) بفرمائید.

اردلان - تا حدیکه وقت مجلس اجازه بدهد بنده یک چند کلمه مختصر میخواستم عرض مجلس شورای ملی راجع ببودجه برسانم. عرض بنده راجع بوازنه بودجه است ما در سال گذشته تمام سال را یک دوازدهم گذرانیدیم در صورتیکه بودجه مان کسر داشت امسال هم که جناب آقای وزیر دارائی بودجه ای برای سال ۲۸ بمجلس تقدیم داشته اند این بودجه دو قسم است یک بودجه عمرانی است و یکی بودجه عادی مجموع بودجه عادی برای سال ۲۸ ده میلیارد و هشتصد و سی و پنج میلیون است در صورتیکه عایدی پیش بینی شده برای سال ۱۳۲۷ هفت میلیارد و هفتصد و چهارده میلیون است و ما سه میلیارد و صد و سی میلیون ریال کسر داریم. در سال گذشته هم ما همین کسر را داشتیم و بنده خیال میکنم اگر ما بماند یک دیگر نگاه بکنیم تمام کوشش دولتهای هر مملکتی اینست که یک موازنه ای در بودجه مملکت فراهم کند وقتی که مملکت بودجه اش موازنه نداشته باشد عیناً مملکت هم مثل یک خانواده ای میماند که هزینه اش بیش از درآمدش باشد و طبیعاً رو باضحلال و ورشکستگی میرود اینست که باید جناب آقای وزیر دارائی کوشش بفرمایند که با کمک مجلس شورای ملی این موازنه در بودجه فراهم شود و امروز هم ما اول سال ۱۳۲۸ است و اگر باینطور ماجلو برویم بسیار نامطلوب است که مملکت ما همیشه موازنه بودجه نداشته باشد، چند روز قبل برای لایحه نشر اسکناس که در دستور مجلس بود رتقم بکتابخانه مجلس که یک مدارک صحیحی بدست بیاروم که مخالفت خود را روی یک ارقامی عرض کرده باشم و آقایان را مطمئن بکنم که ما هیچگونه احتیاجی بنشر اسکناس جدید نداریم و بدون جهت ما برنامه هفت ساله را بدنام میکنیم و میگوئیم که برای اجرای برنامه هفت ساله ما اسکناس لازم داریم و البته وقتی که این لایحه که در دستور مجلس است مطرح شود بنده با ارقام مثبت و این موضوع را مطرح خواهم کرد و بنده در ضمن آنکه میخواستم آن ارقام را بدست بیاروم برخوردیم بیک صورتی و یک صورتی بدست آمد که خیلی این صورت قابل توجه بود و خیلی هم مختصر است

بنده این را عرض آقایان میرسانم اینصورت بودجه های ما در سالهای قبل از شهریور ۱۳۲۰ بوده و تقریباً بنده مال ده سالش را یادداشت کرده ام که در تمام این ده سال مامی بینیم که همیشه در بودجه هایمان عواید با مخارج برابری میکنند. مثلاً در سال ۱۳۰۵ - ۲۵۶ میلیون عایدی بوده و ۲۵۶ میلیون هم بودجه ما مخارجش بوده است در سال ۱۳۰۶ - ۲۵۸ میلیون بودجه ما از خج عواید بوده و ۲۴۰ میلیون ریال از خج مخارج بوده توجه بفرمائید مخارج کمتر از عواید است در سال ۱۳۰۷ - ۲۷۶ میلیون عواید بودجه کل کشور ما بوده و ۲۷۶ میلیون ریال هم هزینه سال ۱۳۰۷ است در سال ۱۳۰۸ - ۳۱۱ میلیون عواید بود و ۲۴۹ میلیون ریال هزینه بوده در سال ۱۳۰۹ - ۳۵۳ میلیون عواید بودجه کل کشور ما بوده و ۳۵۳ میلیون مخارج بوده است باز می بینیم که مخارج کمتر از عواید بوده است. در سال ۱۳۱۰ - ۳۷۳ میلیون عواید بودجه کل کشور ما بوده است و ۳۷۳ میلیون ریال هزینه کل کشور بوده بنده نمیخواهم در دسر برای آقایان فراهم کنم فکر میکنم که چطور بوده است که ما مملکتی بودیم که در چند سال پیش قادر بودیم که بودجه خودمان را طوری موازنه بدهیم که عواید با مخارج برابری بکنند و حالا چرا ما اینکار را نمیتوانیم بکنیم و حالاهم اگر جناب آقای گلشایان وزیر دارائی نبودند بنده این عرض رانی کردم ولی جناب ایشان اطلاعات بسیار زیادی در امور مالی دارند و انتظار که ما داریم اینست که عملاً در سال ۱۳۲۸ موفق شویم که یک بودجه ای در مملکت داشته باشیم که این بودجه موازنه داشته باشد و این اینقدرها هم مشکل نیست یعنی همان هنری که وزرای سابق ما در آن سزات بخرج دادند امروز هم دولت حاضر و جناب آقای وزیر دارائی با کمک مجلس موفق بشوند بودجه موازنه داری برای مملکت ایران برقرار بکنند، این درست نیست که مایک بودجه ای برای سال ۱۳۲۸ داشته باشیم که سه میلیارد و صد سی میلیون ریال کسر داشته باشیم، مملکتی که یک همچو کس فاحشی داشته باشد، البته ممکن است تصور کرد که سه میلیارد ریال چیزی نیست ولی وقتی که فکر کنیم نسبت بنده ملایر ریال، سه میلیارد ریال کسر داشته باشیم یک چیز فوق العاده ای است یعنی سی درصد از عواید ما کسر داریم و این قابل تحمل نیست برای مملکت، البته کمیسیون هائی در شهرداری ما می بینیم برای تعدیل قیمت ها تشکیل میشود ولی عامل بسیار مؤثری که در تثبیت یول ما و برقراری نرخ ثابتی برای قیمت ها معین میشود یک عاملش در مملکت عبارت از توازن بودجه است، عوامل بسیاری هست که بنده در موقع طرح لایحه نشر اسکناس بتفصیل صحبت خواهم کرد ولی در این جا فقط عرضم این است که این عامل توازن بودجه یک عامل بسیار مؤثری است این کمیسیون ها یک کارهای کوچکی است که نتیجه ندارد، قدم اولی که هر دولتی بایستی در مملکت بردارد آن موازنه بودجه است (صحیح است) من خواستم بجناب آقای وزیر دارائی عرض کنم که یک راه صحیحی برای این کار پیدا کردیم که خواستم بفریشان برسانم و آن این است که در سال ۱۳۲۷ مجلس شورای ملی یک

قانونی گذراند که آن قانون برنامه هفت ساله بود مادر آن قانون برنامه هفت ساله یک اعتباری برای دولت تعیین کردیم که بوجوب آن اعتبار یک هزینه در مملکت برقرار میشود، حالا آقای وزیر دارائی باید بدانند بودجه بمجلس تقدیم کنند یکی بودجه برنامه هفت ساله مطابق آن قانون، یکی هم بودجه کل کشور، در این بودجه ای که برای سال ۱۳۲۸ هست یک میلیارد و سیصد و نود میلیون بودجه عمرانی منظور شده است بنابراین این مبلغ کل مربوط بودجه عمرانی را میتوانند کاملاً منتقل کنند بودجه برنامه هفت ساله و آنوقت این خودش یک مبلغی در حدود یک میلیارد و سیصد و نود میلیون ریال خواهد بود با این ترتیب ممکن است در این کسر بودجه تعادل حاصل بکنند و بعد هم یک صرفه جوئی هائی ممکن است در هزینه بکنند ما توجهمان با دارائی است که بودجه اش را بمجلس میآورید. ولی بسیار از مؤسساتی است که با خرج دولت اداره میشود و نسبت به هزینه های آنها هیچ توجهی ندارید (صحیح است) فرض بفرمائید بانک صنعتی، بانک ملی ایران، شرکت فرش، شرکت بیمه بانک کشاورزی، بانک رهنی ایران اگر برای این مؤسسات وزارت دارائی در اول هر سال یک بودجه ای معین بکند که تا آخر سال از خرج اضافی آنها جلوگیری بکند عوایدی که از این مؤسسات تحصیل میشود بخوبی ممکن است کسر بودجه را تأمین بکند (صحیح است) ولی بدبختانه این عمل نمیشود بانک صنعتی ایران با شرکت فرش اینها بخیال خودشان هر روز یک مستخدمین جدیدی و هزینه جدیدی برای خودشان درست میکنند و هر روز فاصله در آمد و هزینه را در مملکت زیادتر میکنند و اگر این وضعیت را یک وزیر دارائی توجه کند در اول سال وبگوید تو که بانک صنعتی هستی و با سرمایه دولت اداره میشوی بودجه هزینه تو این مبلغ است و تا آخر سال نباید از این مبلغ تجاوز کند ولی هر سال مامی بینیم که بانک صنعتی با شرکت فرش یک مبلغی بودجه اش علاوه میشود اینست که ما مواج میشویم با کسر بودجه و دولت بایستی هر جوری هست این کسر بودجه را تأمین بکند از جمله تبصره هائیکه جناب آقای وزیر دارائی پیشنهاد فرمودند که جزو دستور امروز بود یکی این بود که ما لایحه قانونی که در مجلس شورای ملی راجع بقله تصویب کردیم آن را بقوت خودش باقی بگذارند آقایان اطلاع دارند که پارسال جناب آقای وزیر نخست وزیر وقت آمدند در اینجا گفتند که مملکت را قحطی تهدید میکند و ما باید یک قانون سختی برای جمع آوری غله داشته باشیم باین لحاظ مجلس شورای ملی حاضر شد که قانون زمان جنگ را راجع بجمع آوری غله اجازه بدهد ولی این مصوصاً سالی که محصول هم عادی باشد ما یک قانون زمان جنگ را بیاریم برای جمع آوری غله یکسال و نیم است که ما در کمیسیون قوانین دارائی نشسته ایم و حساب کردیم در سالی که دولت حداکثر غله ای را که جمع آوری کرده در حدود ۲۰۰ هزار تن بوده آمدیم بکفایت آنچه که مالیات جزو جمع این مقدار است سه برابرش را بنام تمهید غله از مالکین بگیریم یک مالیات هم که خودشان میدهند

(بود تفاوتی ندارد توضیحی دارید آقا؟)
نمایندگان - مخالفی نیست.
دکتر عبیده - اجازه میفرمائید؟
نایب رئیس - چون خود بنده حاضر نیوردم در جلسه امروز صبح معلوم میشود که مخالفی نبوده علیهذا منجر برای میشود پس باید سبب کرد تا اکثریت حاصل شود.
امیر تیمور - بنده مخالفم.
نایب رئیس - پس اگر شما مخالفید ابتدا آقای دکتر عبیده توضیح بدهند بعد شما بفرمائید.
دهقان - اگر سوابق محفوظ است بنده کتاباً با پیشنهاد کفایت مذاکرات مخالفت کردم.
نایب رئیس - آقای دکتر عبیده بفرمائید.
دکتر عبیده - اینکه بنده پیشنهاد کفایت مذاکرات را کردم راجع باینکه دو دوازدهم برای این نیست که نمایستی در موضوع بودجه که بطور مسلم از حقوق نمایندگان است مباحثه و مذاکره کرد هر نماینده حق دارد عقاید خود را در باب سیاست سیاست مالی کشور عنوان کند خود بنده هم حرفهائی داشتم راجع سیاست اقتصادی و مالی و روابط سیاست مالی کشور و سیاست اقتصادی که متأسفانه آنطور که شاید و باید رعایت نشده راجع به هزینه زندگی و موازنه بودجه، ولی اینکه پیشنهاد کردم که فعلاً در مورد لایحه دو دوازدهم بکفایت مذاکرات رأی گرفته شود از دوللاحظ بود یکی اینکه ما امیدواریم که کمیسیون بودجه هر چه زودتر لایحه تقدیمی از طرف دولت را راجع به بودجه عمومی کشور مورد مطالعه قرار بدهد و گزارش خودش را تقدیم مجلس کند (صحیح است) و بنا بر این فرصت خواهیم داشت که در موقع طرح بودجه عمومی مملکت حرفهائی را که داریم بزنیم و البته وقت هم خواهیم داشت و این حق ترضیح نخواهد شد دلیل دوم که بنده خیال میکنم مؤثر تر و نافذتر است، این است که ما وظایفی داریم که در ظرف این چند روزه مخصوصاً باید انجام بدهیم و یکی از وظایفی که ما داریم یعنی در شئون مجلس شورای ملی است و میبایستی مجلس کاری بکند که این حق از اوسلب نشود حق تنظیم نظامنامه داخلی مجلس سناست (صحیح است) حالا عرض میکنم آقایان مسبوق هستند که بموجب اعلامیه‌ای که شد و فرمانیکه صادر شد در صورتیکه مجلس شورای ملی قبل از تشکیل مجلس مؤسسان از حق خودش استفاده نکند و آئین نامه مجلس سنارا تهیه نکند این کار را مجلس مؤسسان انجام خواهد داد (حائری زاده) - ما نه این مجلس مؤسسان را میخواهیم نه آن لایحه را (حالی بنده تصور میکنم از لحاظ این که شئون مجلس شورای ملی محفوظ بماند و این حق مجلس شورای ملی که منضم از فوق مجلس شورای ملی بر مجلس سناست محفوظ بماند، باید هر چه زودتر بکار دو دوازدهم برسیم یعنی لایحه دو دوازدهم را تصویب کنیم این نکته را بنده یادآوری میکنم همانظوری که آقای وزیر دارائی متذکر شدند تبصره هائی که ضمیمه این لایحه است کاملاراً اطرافش چه در مورد لایحه چهار دوازدهم سال ۲۷ وجه در کمیسیون بودجه باندازه کافی بحث شده بنا بر این موضوعاتی نیست که تازه مجلس آمده باشد و بطوری که باید و شاید در اطرافش مطالعه نشده باشد

بنابر این بنده تصور میکنم با توضیحی که عرض نمایندگان رساندم اقتضا دارد که هر چه زودتر لایحه دو دوازدهم را تصویب بکنیم و بپردازیم بخواهیم دادن کار استیضاح و بدون تردید برای این که این حق مسلم مجلس شورای ملی ترضیح نشود قبل از هر کار لایحه مربوط به نظامنامه داخلی مجلس سنا را مجلس شورای ملی میبایستی تصویب بکند (صحیح است).
رئیس - آقای امیر تیمور.

امیر تیمور - بنده تصور میکنم ناطق محترم خودشان هم اذعان میفرمایند که یک قسمت زیادی از فرمایشاتشان ابدار تباطی با پیشنهاد کفایت مذاکرات نداشت (صحیح است) بحث در نظامنامه مجلس سنا با اصطلاح توی دعوی نرخ معلوم کردن بود (صحیح است) و ارتباطی با کفایت مذاکرات نداشت، اما نظری که بنده برای عدم کفایت مذاکرات دارم بواسطه کمال اهمیتی است که لایحه دو دوازدهم در جمع شئون مالی و اقتصادی کشور دارد و شایسته است که در اطراف آن نمایندگان مجلس شورای ملی غور و بحث زیادتری بعمل آورند و بنده مخصوصاً با آقای نماینده محترم اطمینان میدهم که اگر این فرصت از دست برود دیگر برای آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی فرصت زیادی بدست نخواهد آمد که در اطراف بودجه مباحثه کنند عرضی که میکنم، تجارب گذشته این موضوع را بمن نشان داده و حالا عرض مجلس میرسانم اما علت مخالفت بنده با کفایت مذاکرات بواسطه طرز تدوین این لایحه دو دوازدهم است برای این که رویه‌ای را که میخواهند اتخاذ کنند بهیچ وجه من الوجوه در هیچیک از ادوار مجلس شورای ملی در هیچیک از قوانین مالی و قوانین بودجه‌ای سابقه نداشته بطور نمونه ومثال بنده عرض میکنم اینجا يك تبصره هائی است ضمن ماده واحده يك تبصره هائی آقای وزیر دارائی ضمن ماده واحده تنظیم کرده‌اند که هر يك از این تبصره‌ها حائز کمال اهمیت است و باید مجلس شورای ملی مطلع و مستحض بشود و فهمیده به آنها رأی بدهد مثلاً ایشان پیشنهاد میکنند که گزارش های کمیسیون بودجه را مجلس تصویب بکند بنده هم تصدیق میکنم موضوع در کمیسیون بودجه مورد توجه بعضی از آقایان هم قرار گرفته و شاید هم کمیسیون بودجه اظهار موافقت کرده اما این برای مجلس شورای ملی کافی نیست و مجلس شورای ملی باید از اصل موضوع مطلع شود (صحیح است) همین تبصره هائیکه میفرمایند مورد توجه کمیسیون بودجه بوده يك تبصره اش شاید اجازه خرج ۱۷ و ۱۸ میلیون تومان پول است که باید در اطراف لزوم و عدم لزوم آن بحث شود و مطلع بشویم يك تبصره پیشنهاد کرده اند که باید برای ورثه مرحوم بهجانی مقرر برداشت شود بنده هم با مقرر ورثه مرحوم بهجانی کمال موافقت را دارم اما طبق صریح قانون اساسی مقرر و مرسوم برای هیچ فردی بدون قانون بخصوصی برقرار نمیشود این از شئون مجلس شورای ملی است (صحیح است) بدون اینکه مجلس شورای ملی بداند مبلغ مقرر چیست مقدار مقرر چقدر است منبش چقدر است همینطور چشم بسته علی العمیا آقای وزیر دارائی يك تبصره پیشنهاد میکند که باید مجلس قبول کند و علاوه بر این باید غفلت نکند که برقراری مقرر

در مجلس شورای ملی تابع يك مقررات و تشریفات است یعنی باید لایحه خاص آن را دولت بمجلس تقدیم کند و از طریق مجلس بکمیسیون برود کمیسیون تصویب کرد بیاورند در مجلس مطرح کنند اگر مجلس تصویب کرد بروند پرداخت کنند در این مورد بخصوص هیچیک از این کارها را نکرده اند آن قسمتی را که بنده اطلاع دارم نه دولت پیشنهاد مقرر کرده است نه آقایان نمایندگان اطلاع دارند در کمیسیون بودجه يك قضیه ای دفعه واحده مورد بحث و مذاکره قرار گرفته بدون اینکه آقایان نمایندگان هم درش توجه کنند میخواهند از تصویب آقایان نمایندگان بگذرانند موضوع دیگری که از همه بیشتر حائز اهمیت است تبصره ایست که در سه ماه پیش ضمن يك قانون بخصوص مجلس شورای ملی تصویب کرد که هیئت مدیره برنامه ۷ ساله با پیشنهاد دولت و صدور فرمان هابونی بتصویب مجلس شورای ملی باشد اینجا پیشنهاد کرده‌اند که این تبصره لغو شود و طریق دیگری را در نظر گرفته‌اند در صورتیکه هنوز این قانون مر کیش خشک نشده بر حمله صلور اجراء و آزمایش در برنامه که عیب و نقص او معلوم بشود و ما خودمان را اطمینان بدهیم که این در آزمایش بداز کار در آمده و حالا میخواهند لغو کنند و قانون بهتری جایگزین آن کنند، تمام امور آقا تابع هوی وهوس است و بدون اینکه آقایان نمایندگان مطلع و مستحض بشوند و ادار میشوند که رأی بدهند این صحیح و پسندیده نیست من مخصوصاً آقای وزیر دارائی سفارش میکنم حالا که مجلس شورای ملی نسبت با ایشان هم حسن نظر دارد و ایشان هم مورد توجه مجلس شورای ملی است از این توجه آقای وزیر دارائی حسن استفاده بکنند و بایستی را مفتوح نکنند و يك سابقه‌ای را نگذارند که برخلاف اصول باشد و برای آتیه مملکت مضر واقع خواهد شد (صحیح است) از همه مهمتر يك موضوع دیگر مربوط به مسئله غله است در زمان جنگ در سال ۲۱ یا سال ۲۲ که مملکت در نهایت مضیق بود چه از جهات سیاسی چه از جهات آزادی و جهات عدیده دولت آمد آنوقت نظر بمقتضیات آن زمان يك لایحه مخصوصی برای غله و جمع آوری غله گذرانند حالا که جنگ بر طرف شده و تمام آن اثرات در غله حالا باز بهمان قانون زمان جنگ متوسل شده‌اند و میخواهند طبق يك تبصره‌ای آن قانون زمان جنگ را که با مقتضیات آنروز وفق میداد بکلوی مجلس فرو ببرند این صحیح نیست این پسندیده نیست باید هر يك از این موضوعات طرح شود نمایندگان مطلع و مستحض بشوند و فهمیده برای آن رأی بدهند نه اینکه علی العمیا آقایان را در تنگنائی قرار بدهند بنده اینکه با کفایت مذاکرات مخالفم فقط از این نظر است و حالا هم اگر چنانچه آقای وزیر دارائی موافقت بفرمایند و من استدعا میکنم که موافقت بفرمایند ما بماده واحده بانهایت میل و رغبت رأی میدهم (صحیح است) برای تبصره هامو موافقت بفرمایند که در مجلس همینطور که هست مطرح شود آقایان بفهمند که چیست؟ (صحیح است) بعد از آن رأی گرفته شود ماده واحده را رأی میدهم و تبصره ها يك جلسه دو جلسه سه جلسه در اطرافش بحث شود رسیدگی بشود فور بشود آن وقت

رأی بگیرند.
نایب رئیس - رأی میکنیم بکفایت مذاکرات آقایان که مذاکرات را کافی میدانند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهادات قرائت میشود.
اردلان - آقای رئیس تبصره ها باید قرائت شود.
نایب رئیس - تبصره ها جزو ماده واحده خوانده شده است فقط پیشنهادات قرائت میشود.
اردلان - خیر آقا اینطور نیست.
نایب رئیس - اگر آقا راجع به تبصره ها نظری دارید فقط باید پیشنهاد بدهید.
اردلان - هیچ همچو چیزی نیست اجازه بفرمائید بنده توضیح بدهم.
نایب رئیس - توضیح ندارد آقا پیشنهاد بکنید.
اردلان - پیشنهاد ممکن است مربوط بیک چیز دیگر باشد.
نایب رئیس - اجازه بفرمائید وقتی که ماده واحده با تبصره ها خوانده میشود و در آن باب مذاکره میشود یعنی مذاکرات در ماده واحده و تبصره ها، و وقتیکه در اینجا بکفایت مذاکره رأی داده شد یعنی نسبت بماده واحده و تبصره‌ها که خوانده شد مذاکرات کافی است هر صحبت و هر پیشنهادی که هست باید پیشنهاد بفرمائید این مطابق سابقه مجلس شورای ملی است (صحیح است) پیشنهادات قرائت میشود.
 (شرح زیر خوانده شد)
پیشنهاد مینام تبصره زیر باینکه دو دوازدهم اضافه شود.
تبصره - لوله وسایر آلات لوله کشی آب شهرها از هر گونه عوارض و حقوق گمرکی معاف خواهد بود - صدرزاده - مکیور - حاذقی - قوامی - دهقان.
نایب رئیس - آقای صدر زاده.
صدرزاده - البته آقایان تصدیق میفرمایند که یکی از وظایف اولیه حکومتها و دولتها اینست که وسائل بهداشت و صحت و سلامت افراد مملکت را تأمین کند و بطوری که ملاحظه میفرمائید در شهر های ایران یعنی در هیچیک از شهرهای ایران هنوز لوله کشی آب نشده و بیمارهای بسیاری بواسطه همین مطلب متوجه اهالی مملکت شده است حالا در تهران از طرف شهرداری و در شیراز هم از طرف یکمرد نیکوکار آقای حاج محمد نمازی اقدام شده است که لوله کشی بشود البته دولت باید تشویق بکند اشخاص را که این قبیل اقدامات برای صحت و سلامتی مردم میکنند که آنها بتوانند با وسایل بهتری باین قبیل مسائل اقدام کنند (صحیح است) و بهسوت وسایل این لوله کشی را فراهم کنند فقط در این پیشنهاد تقاضا شده است که دولت از گرفتن عوارض گمرکی لوازم لوله کشی را معاف کند (دکتر اعتبار) - تمام شهرستانها را بفرمائید (بلی بنده بطور کلی برای همه شهرها پیشنهاد کرده‌ام تا این که در همه شهرها مردم موفق بشوند و بتوانند بهسوت آب شهر را لوله کشی بکنند و از این طریق صحت و سلامت مردم را بیمه کنند و تصور میکنم جناب آقای وزیر دارائی هم با این پیشنهاد که صلاح عموم است کاملاً موافق باشند.

وزیر دارائی - اجازه میفرمائید؟
نایب رئیس - بفرمائید.
وزیر دارائی - باینکه تفاوت زیادی از جهت درآمد گمرکی برای ما خواهد داشت ولی چون قضیه لوله کشی مورد نظر تمام مردم است و خود بنده موافقم دولت هم علاقمند است که شهرهای ایران هر چه زودتر لوله کشی بشود مع الوصف باین پیشنهاد موافقت مینمایم (احسنت).
نایب رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود.
 (شرح زیر قرائت شد)
تبصره زیراً برای الحاق بود دوازدهم پیشنهاد مینمایم.
تبصره - اعتبارات مربوط بر اهسازی و تعمیر راهها و ساختمان راه آهن که در بودجه ۱۳۲۸ از طرف دولت منظور و ضمن لایحه بودجه بمنور تقدیم مجلس شده است عیناً برای اجرا در اختیار وزارت راه گذارده میشود که در حدود قوانین و مقررات بتدریج و ترتیبی که مورد موافقت وزارت دارائی باشد بمصارف مفید برساند، دهقان.
نایب رئیس - آقای دهقان بفرمائید.
دهقان - ساختمان و تعمیر راهها مورد نظر همه نمایندگان و مورد لزوم برای مملکت است و باین ترتیب یکدوازدهم مثل سال قبل دولت موفق نشده است که برنامه راهسازی و تعمیر راهها را اجرا کند (صحیح است) بنده فکر کردم که از این راه ما میتوانیم هم نظر دولت وهم نظر اصلاحی نمایندگان را از لحاظ راهسازی و تعمیر راهها تأمین کنیم و از جناب آقای وزیر دارائی هم که خودشان این بودجه را تقدیم کرده‌اند استدعا میکنم که قبول کنند و بنده برای تسهیل کار وزارت دارائی آنچه نوشته ام بترتیبی که وزارت دارائی بتواند این پول را بنده در اختیار وزارت راه بگذارد که برنامه ساختمانی و تعمیرات شروع بشود چون تصدیق میفرمائید که این کارها محتاج يك مقدمات و مناصف و مزایده و غیره است و این کارها را باید وقتی بکنند که فصل نگذرد.
برزین - بعضی نقاط سردسیر است اصلاً موقع نمیکند.
وزیر دارائی - یکبار دیگر پیشنهاد قرائت بفرمائید.
نایب رئیس - مجدداً قرائت میشود.
 (مجدداً شرح فوق قرائت شد)
وزیر دارائی - آن قسمت ساختمان راه آهنش را بردارید چون راه آهن جزو بودجه عادی مملکت نیست جزو بودجه برنامه است و چون مربوط به برنامه است جزو بودجه عادی نیست آن قسمت ساختمان راه آهنش را بردارید بقیه اش را بنده قبول میکنم.
صدرزاده - موافقت بفرمائید آقای دهقان.
دهقان - بنده موافقت دارم.
نایب رئیس - پس این پیشنهاد هم مورد قبول واقع شد پیشنهاد دیگر قرائت میشود.
 (شرح زیر قرائت شد)
تبصره زیر رایشهاد مینمایم که بدو دوازدهم ضمیمه گردد. دهقان تبصره - بتصویب رسیده است

معلمین هم مانند سایر مستخدمین از قانون کمک حقوق استفاده خواهند نمود.
نایب رئیس - آقای دهقان.
دهقان - عرضم بحضور آقایان موضوع تأمین و رفاه حال طبقه معلم مورد موافقت و کمال مطلوب تمام نمایندگان است (صحیح است) متأسفانه طبقه معلم که شریفترین و محترمترین طبقه مستخدمین دولت هستند در يك وضع بسیار ناگوار و نامساعدی قرار دارند يك آموزگاری که باید اطفال این مملکت را تعلیم و تربیت بدهد و برای خدمت حاضر کند این ۹۰ تومان یا ۸۰ تومان و منتها ۱۰۰ تومان حقوق میگیرد و حساب بکنند که اگر این عائله داشته باشد با این ۱۰۰ تومان نان خالی هم نمیتواند تهیه کند (صحیح است) این طبقه آقایان از کمکی که سایر مستخدمین از دولت دریافت میدارند محرومند یعنی يك مستخدم پست میزنشین که وظایف سنگینی ندارد يك مزایائی میگیرد ولی طبقه معلم از اینگونه مزایا محرومند (صحیح است) بنده میخواهم عرض کنم که با وظیفه‌ای که این طبقه دارد و با وضعی که بآن دچار است حق اینست که اگر بیشتر از سایر مستخدمین پشان ندهیم کمتر از سایرین هم ندهیم اقلاً اینها در ترازوی کار استخدام با سایر مستخدمین در يك ردیف قرار داشته باشند ولی متأسفانه اینطور نیست (صحیح است) اینها از آن مزایا محرومند بنده عاجزانه استدعا میکنم آقایان توجه بفرمایند، بعضی از معلمین که از راه بدر میروند و تبلیغات مضر میکنند برای این است که وضعیتشان خوب نیست ما اگر بخواهیم که این تبلیغات مضر در این طبقه مؤثر نباشد باید زندگی آنها را تأمین کنیم و خیالشان را راحت کنیم این است که بنده استدعا میکنم و از جناب آقای وزیر دارائی هم مخصوصاً تقاضا دارم که بنام سعادت مملکت و بنام تشویق يك طبقه خدمتگزار و صدیق اقلاً اگر چیزی اضافه بآنها نمیدهند اینها را با مستخدمین دیگر در يك ردیف قرار دهند. (صحیح است).
وزیر دارائی - اجازه میفرمائید؟
نایب رئیس - بفرمائید.
وزیر دارائی - خیال میکنم که فلسفه اینکه در نظامنامه مجلس گذاشته شده است که وکیل حق پیشنهاد خرج ندارد برای اینست که قبل از اینکه يك پیشنهاد بی مطالعه بشود قبل از این که حساب بشود که این پیشنهاد خرج چقدر تأثیر در بودجه مملکت دارد یکمرتبه ممکن است يك تصمیمی گرفته شود و بودجه مملکت لطمه بزند من تصدیق میکنم که طبقه معلم از اشخاص بسیار شریفی هستند و باید بآنها کمک کرد (صحیح است) و تمام آنها بگردن همه ما حق دارند (صحیح است) ولی این پیشنهاد ایشان را بنده خواهش میکنم موافقت کنند که يك مطالعه ای بکنیم یا اگر میل دارند بفرستند بکمیسیون که در کمیسیون يك مطالعه‌ای بشود يك دقتی بشود و الا بنده آآن حاضر الذهن نیستم که بیسم وضع مستخدمین و قانون استخدام معلم و حقوق آنها چطور است اگر موافقت بفرمائید بعد از مطالعه يك پیشنهاد جامعی بشود.
دهقان - اجازه میفرمائید؟
نایب رئیس - بفرمائید.
دهقان - بنده چون بقول جناب آقای وزیر دارائی کمال اطمینان را دارم و یقین دارم که در این

راهها وسائل دیگر موضوع بهداری و فستهای که باید برض دولت برسد تصور میکنم که دولت هم کاملاً متوجه باشد فعلاً خودداری کنیم ولی این موضوعی که الان پیشنهاد شد این کاملاً فوریت دارد و بفتح کشور است زیرا که دولت با اجازه مجلس مستخدمین خارجی را دعوت میکند و با آنها کتراتی میبندد که بیایند اینجا یک وظایف را انجام دهند این مستخدمین خارجی هم باید تصدیق بفرماید که زندگانی آنها با زندگانی ما خیلی فرق دارد زیرا که ما اکثریت قریب با تاقانان زندگی دیم داریم ولی آنها اکثریت قریب با تاقانان یک زندگی مرتب و منظمی دارند وقتی که یک مستخدمی وارد این مملکت میشود و دولت با او کتراتی ببندد و کتراتش هم در کمیسیون تصویب میشود و میباید بمجلس و باید از مجلس بگذرد و معطل مینماید این مستخدمین خارجی قطعاً پولشان را خواهند گرفت زیرا که ایرانی نیست که اگر پولش یک مبلنی ماند بعد جناب آقای وزیر دارائی فعلی یا اسلافشان یا اخلافشان بگویند که دیگر ماییده است و حسابی نداریم این حساب باقی خواهد ماند ولی در موقع معینه آن استفاده ایکه باید از وجود این مستخدمین بشود قهراً نخواهد شد زیرا حسابی که باز کرده است برای خودش و روی کتراتی که با او بسته شده و در موقع پولش داده نشده است قطعاً او هم از وظایفی که به عهده دارد ممکن است تا اندازه ای خودداری کند باین مناسبت و با تذکری که یکی از آقایان وزراء هم نسبت باین موضوع بیند دادند این پیشنهاد را بنده کردم که آن مثل معروف برای ما مصداق پیدا نکند که هم پول را بنهیم و هم کتک را بخوریم و هم بیازرا و حالاً که قرار شده است دولت این پول را بدهد بهتر است که آقای وزیر دارائی موافقت کند که پول آنها پرداخته شود و بیشتر از وجود آنها بشود استفاده کرد.

نایب رئیس - آقای اردلان مخالفید؟

شده آمدند گفتند که این را لغو کنید و لغو کردند بعد در دوره چهاردهم بنده خودم دهم مرتبه آمدم این جا توضیح دادم و عرض کردم تا اینکه مجلس شورای ملی آن قانونی را که دکتر میلیسیو آورده بود لغو کرد و باز استخدام اتباع خارجی مستقیماً با تصویب مجلس شورای ملی شد، شاماً آید با خون دل فرزندان خودتان را بخارجه میفرستید، بامریکا و انگلستان میفرستید، بهترین جراح میشود وقتی میآید میبندد فلان خارجی بوسائلی آمده و استخدام شده و رئیس قسمت او هست این موجب باس جوانان ایرانی میشود اگر ما لازم داشته باشیم بنده با کمال اطمینان عرض میکنم که اگر لایحه اش را بیاورند بمجلس پس از اینکه روش بحث شد و مارا متقاعد کردند ما رأی میدهم با چشم بسته چطور رأی بدهیم.

یمن اسفندیاری - اجازه فرمایید؟

نایب رئیس - آقای وزیر دارائی.

وزیر دارائی - من خیال میکنم یک سوء تفاهمی برای آقای اردلان در این قضیه پیش آمده باشد تصور میکنم که ما نظرها این بوده است که هر کسی را میخواهیم استخدام کنیم بدون اینکه مجلس اطلاع حاصل کند و با حقوق داده شود نه چنین نظری نبود من این پیشنهاد را قبلاً مطالعه کرده ام اگر نظرتان باشد در سال گذشته روی همین اصل در کمیسیون بودجه تصویب شد و بدولت ابلاغ شد که اشخاص و مستخدمین خارجی که در خدمت دولت نیر میباشدند از کمیسیون بودجه هم استخدامشان گذشته است نصف حقوق ریالی و ارزنی آنها را دولت پردازد این آن است هست و دارد روش عمل میشود این پیشنهادی که آن شده است پیشنهادیست که نسبت بمستخدمین خارجی که استخدامشان در کمیسیون نهایی مربوطه بتصویب رسیده است یعنی در کمیسیون خارجه ، کمیسیون بودجه ، کمیسیون کشاورزی استخدامشان تصویب شده است یعنی همانهایی که الان نصف حقوق ریالی و ارزیشان را مطابق مقررات میپردازیم همانها را میپردازیم و بنده هم الان دلم خیلی میخواست که آنها یکی یکی میآید بمجلس و یکی یکی رسیدگی میشد اما همانطور که توضیح دادم آقای یمن اسفندیاری یک اشخاصی را مدعوت کرده ام لابد احتیاج داشته ام این آمده است در این مملکت باطمینان حرف دولت ، باطمینان قرارداد و کترات دولت و الان دارد کار میکند اگر این نظر را دارید که بنده هم موافق هستم که مملکت ما نیستی هیچ خارجی داشته باشد بنده خودم از کسانی هستم که مخالف تمام مستشاران خارجی از هر قسمتی بوده و هستم و خواهم بود (اردلان - احسن) و معتقدم که در این کشور اگر افرادش نتوانند مملکت را اداره کنند باز بهتر است که خودشان اداره کنند (احسن) باین جهت اگر پیشنهاد بفرماید که همه اینها را دولت جواب کند بنده با آن شاید موافقت کنم ولی کسیکه در خدمت هست و این باید آخر ماه حقوق بگیرد ، شش ماه ، یکسال هم هست که کتراتش را دولت بمجلس آورده مرا حلش هم انجام شده و در کمیسیونها تصویب شده بدخاتنه هنوز مجلس فرصت نکرده که رسیدگی کند گناه آن بیچاره چیست ؟ آن بیچاره باید

حقوقش را بگیرد ، این بود که بنده از جناب آقای اردلان میخواستم استدعا کنم که ایشان هم موافقت بکنند با این نظر که ما باین اشخاصی که نصف حقوقشان را میپردازیم و کتراتشان را هم کمیسیونها تصویب کرده اند موافقت بکنند که حقوقشان پرداخته شود .

اردلان - وقتیکه جناب آقای وزیر دارائی موافقت کند مخالفت بنده موضوعی ندارد .

دهقان - صحیح است از اولش هم موضوعی نداشت .

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت بشود (پیشنهاد آقای فولادوند شرح زیر قرائت میشود)

پیشنهاد میکنم تبصره زیر باده واحد علاوه شود - تبصره - گزارش کمیسیون قوانین دارائی و پست و تلگراف راجع بوصول مبلنی از مراسلات سفارشی و بیعه و امانات پستی جهت بمصرف رسانیدن در امور خیریه بطوری که در آن گزارشات تصریح شده بموقع اجرا گذاشته شود .

نایب رئیس - آقای فولادوند .

فولادوند - برای کمک شیرو خورشید سرخ چندی پیش آقای وزیر پست و تلگراف لایحه ای بمجلس آوردند که از هر یک کتی ده دینار علاوه واز تلگراف دو قران بشرحی که در آن لایحه هست گرفته بشود که بخرج مسلولین رسیده و برای شیر و خورشید سرخ کمکمی باشد این لایحه در کمیسیون های مربوطه تصویب شد بنده پیشنهاد کردم که آقایان موافقت بفرمایند این هم جزء لایحه دو دوازدهم شود .

نایب رئیس - آقای وکیلی فرمایشی دارید؟

وکیلی . بنده موافق هستم .

نایب رئیس - آقای وزیر دارائی .

وزیر دارائی - بنده موافقت دارم .

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (پیشنهاد آقای دکتر شفق شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بلاجه دو دوازدهم ضمیمه شود .

تبصره - قسمت اخیر قانون اصلاح مقررات بازنشستگی مصوب هیجدهم فروردین ۱۳۲۸ بترتیب ذیل اصلاح میشود کارمندی که دارای ۵۰ سال سن و سی سال خدمت متوالی باشند میتواند تقاضای بازنشستگی نموده و بترتیب فوق بازنشسته شوند دولت نیز میتواند این قبیل مستخدمین را باز نشسته کند اعاده بازنشستگان بخدمت دولت یا بنگاهها یا شرکت های دولتی ممنوع است . کارمندی که قبل از اوجده شدن مراتب فوق فوت نمایند مشمول ماده ۴۴ قانون استخدام کشوری مصوب ششم آبان ۱۳۰۹ بوده ببلایه از بیست و پنج درصدی که در قانون اصلاح مقررات بازنشستگی مصوب ۱۸ فروردین ۱۳۲۸ نسبت بیازنشستگان فعلی پیش بینی شده استفاده خواهند کرد (صحیح است)

نایب رئیس - آقای دکتر شفق .

دکتر شفق - بمناسبت اینکه بنده پیشنهاد کردم قانون بازنشستگی از این لحاظ است که یک عده از آقایان کارمندان دولت باینجه تمسک گرفتند و حقیقه متوجه شدم که این قانون که گذشته خالی

از اشکال نیست چنانکه بعضی از آقایان نمایندگان هم متوجه شدند و از آنچه که تا بحال بخاطر دارم آقای حاذقی و آقای شریعت زاده در همینجا این اشکال را تذکر شدند قانونی که ما رأی دادیم در هیجدهم فروردین میگوید ۶۰ سال سن داشته باشد ۲۵ سال خدمت متوالی یا ۴۰ سال خدمت متناوب و این حقیقه تکلیف شافی است و اشکالی هم که در آن جلسه شد این برد که اگر یک مستخدم دولت در ۲۵ سالگی داخل خدمت دولت شود ۳۰ سال تمام خدمت کند و ۵۵ ساله شود و دو سال هم بگذرد در ۵۷ یا ۵۸ سالگی عزرائیل میآید سراغ او آنوقت هیچگونه استفاده از برای ما زمانه گان او نخواهد بود مگر نصف حقوق تقاعد بموجب قانون سابق (حاذقی - دولت) بنده هم دو نلت میدانستم ولی آنطوریکه آقایان حساب کردند نصف است حالا دولت میفرماید در صورتیکه این خلاف عدالت است بامشورتی که با آقای وزیر دارائی شد مناسب اینطور دیده شد که سن را پائین بیاورند به ۵۰ سال ولی ۳۰ سال خدمت همانطور بماند .

ابوالقاسم امینی - پس لایحه قبلی دولت بی مطالعه بوده چون هنوز مر کبش خشک نشده

دکتر شفق - بلی بنده پیشنهاد اصلاح میکنم شما رأی ندهید آقای امینی و علت پیشنهاد بنده این است که یکی ممکن است ۵۰ سال داشته باشد و ۳۰ سال درست خدمت کرده باشد او را از تمام حقوق محروم میکند چون بایشان مشورت شد بعد از مشورت با جناب آقای وزیر دارائی این پیشنهاد را دادم اما برای بقیه اشخاص که قبل از این مدت فوت کنند بموجب قانون استخدام که ضرب درستین خدمت تقسیم پس معامله می شود با اضافه این ۲۵ در صد ، گمان میکنم باین پیشنهاد موافقت بشود .

نایب رئیس - آقای وزیر دارائی .

وزیر دارائی - آقای دکتر در پخارج هم راجع باین قضیه باینجه صحبت فرمودند بهشان عرض کردم که این موضوع قابل بحث است و این نظری که دارند از یک جهت برای مستخدمینی که زودتر خودشان خواست باشند بازنشسته بشوند قبل از شصت سال شاید فایده داشته باشد و کسی هم بحال آنها هست و مخالفتی ندارم الا اینکه بنده متوجه یک نکته اینجا شدم خواستم تذکر با آقایان بدهم و آن این است که معمولاً در این لواجح مربوط بودجه اگر ما بخواهیم تمام پیشنهاداتی که مربوط بآن نیست ضمیمه اش بکنیم این قانونی که چاپ میشود بکندری خوش نما نیست زیرا لایحه دو دوازدهم که میآید مقررات بازنشستگی و لایحه بخشودگی و چیز های دیگر ضمیمه اش میشود باینجه از صورت قانون بیرون میآید از اینجه بنده از آقایان خواهش میکنم که این قبیل پیشنهاداتی که مربوط باین موضوع نیست در موقع خودش نسبت بلواجح دیگری که پیشنهاد میشود مطرح بفرماید در این قضیه بخصوص هم آن روز عرض کردم در اساس من نظر مخالفی ندارم و یک حسابی هم باید بکنیم زیرا آن لایحه ای که ما آوردیم بمجلس یک حسابی هم از نقطه نظر کارمندان کرده ایم و بیجه نبود از اینجه خواستم از آقای

دکتر خواهش بکنم که موافقت بکنند که این لایحه را بنده میبرم که یک مطالعه ای بکنم و اگر دیدم ممکن است ، خود من هم که نظر مساعدی دارم این لایحه را بقید دوفوریت خواهم آورد در اولین جلسه مجلس و خواهش میکنم که موافقت کنید که یک مطالعه بیشتری بشود ضمناً میخواستم استفاده کرده باشم سایر آقایان هم اگر پیشنهاداتی دارند که مربوط بلاجه بودجه نیست اینرا استدعا میکنم که بگذارند برای بعد چون بایستی دودوازدهم بگذرد .

نایب رئیس - آقای دکتر شفق نظر شما چیست؟

دکتر شفق - مانعی ندارد بفرماید .

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود .

(پیشنهاد آقای ملکپور شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره زیر بلاجه افزوده شود آنچه از اعتبار آموزشگاه پزشکی شیراز که در بودجه سال ۲۷ دولت تعیین گردیده و پرداخت نشده پرداخت گردد .

اردلان - پیشنهاد خرج است .

نایب رئیس - آقای ملکپور .

ملکپور - عرض کنم آموزشگاه پزشکی شیراز در سال ۱۳۲۶ تأسیس و یک کلاسهای معین و مشخصی داشت یک عده محصل در این کلاسها که تحصیل میکردند لازم بود در سال ۲۷ ، بکلاس بالاتر برنورند و اعتباراتی که برای کلاسهای بالاتر در سال ۱۳۲۷ دولت تأمین کرده است بابت حقوق و سایر چیزها این اضافه اعتبار آموزشگاه پزشکی شیراز در سال ۲۷ پرداخت نکرده تصور میکنم جناب آقای وزیر دارائی هم موافقت داشته باشد که این اضافه اعتبار طبق رقمی که در بودجه سال ۲۷ منظور شده پرداخت شود .

نایب رئیس - آقای وزیر دارائی .

وزیر دارائی - در اساس بنده موافق هستم ولی یک اشکالی خواهد داشت ، اشکال محاسباتی خواهد داشت ما اگر بخواهیم مرا اعتباری که در سال گذشته مصرف نشده امسال هم مصرف بشود نتیجه این خواهد شد که یک مقداری از مخارج سال گذشته را بر بودجه امسال تحمیل بکنیم و با وضع بودجه ای که ما امسال داریم بایستی اینها در بودجه امسال منظور شود که قطعاً منظور شده و اگر منظور نشده تحمیلی بر بودجه خواهد بود و من خیال میکنم که این قسمت چون در بودجه پارسال بوده است قطعاً در بودجه امسال هم منظور شده است و چون منظور شده محتاج باین پیشنهاد نیست .

نایب رئیس - آقای ملکپور چه نظری دارید؟

اردلان - پیشنهاد خرج است و قابل طرح نیست .

ملک پور - آنچه که از مخارج سال ۱۳۲۷ انجام نشده باقیمانده باید امسال انجام شود .

نایب رئیس - بالاخره با باید پیشنهاد را پس بگیرد یا آقای وزیر دارائی موافقت کنند .

ملک پور - بنده پس گرفت .

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود .

(پیشنهاد آقای کشاورز صدر شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم کسانی که مجموع بدعی آنان

بابت مازاد غله سه تن میشود معاف از تأدیبه خواهند بود .

نایب رئیس - آقای کشاورز صدر .

کشاورز صدر - بنده تعجب میکنم باینکه همیشه سنک بدر های بسته میبارد یکوقمی آقای وزیر آمدند اینجا بحث کردند گفتند کسانی که تاسه تن دارند معاف باشند حالاً اگر یک کسی یکبار مالیات بدهد یک خروار مالیات بدهد یکمالیات جزئی میدهد باید چهار خروار دیگر بابت مازاد بدهد و حال آنکه تا ده خروار مردم بدبخت معاف بودند این که بنده آنموقع مخالفت کردم از این جهت بود و با موافقت آقای وزیر دارائی مخالفتی نداشتم این است که آقایان موافقت بفرمایند که برای عدم تمسک مأمورین با مردم بد بخت ، مالکین جزء بیچارهها بد بختها مطالبه نشود و الا باید بروند نشان را از توی سرفه شان بردارند بیاورند حالا بنده برای تذکر این پیشنهاد را دادم و امیدوارم آقای وزیر دارائی هم بپذیرند و آقایان هم باین امر موافقت کنند .

نایب رئیس - آقای وزیر دارائی .

وزیر دارائی - خیلی معذرت میخواهم یک تذکر دوستانه ای خدمت آقایان عرض میکنم وقتی پیشنهاداتی خارج از رويه میشود این سوء تفاهسات هم میشود پیشنهادی که دولت کرده بود راجع بگرفتن مازاد بعد آقایان یک پیشنهادی کردند که یک تبصره ای از یک قانونی باید در اینجا گرفته همان قانون توجیه بفرماید یک تبصره ای دارد میگوید خورده مالکین که مالیات مشخصه آنها مجموعاً قنار و جنساً از ۲۴۰۰ ریال تجاوز نکنند از پرداخت مالیات معاف خواهند بود آنوقت ما از کسی که مالیات نمیگیریم دیگر چطور مازاد میگیریم پس استدعا میکنم توجیه بفرماید بعد پیشنهاد بفرماید (صحیح است)

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (پیشنهاد آقای اسلامی شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم شرح زیر بعنوان تبصره بلاجه اضافه شود کتبه مالیات پرونده های مالیاتی که مالیات آنها از پانصد هزار ریال بالا بوده و توافق شده است لغو گردد و پرونده های مزبور برای اظهار نظر نهائی و پرداخت مالیات قانونی بدیوان دادرسی فرستاده شود .

نایب رئیس - آقایان توجیه بفرمایند ، آقای اسلامی .

عباس اسلامی - برای این پیشنهاد دست های زیادی بصد در آمد بنده پیشنهاد کردم در تأیید عرایض امروز صبح خودم پرونده هائی که از پانصد هزار ریال بیشتر مطالبه مالیات شده بود در سالهای ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ (صحیح است) و توافق شده بود برخلاف نص قانون آنها دوباره رسیدگی شود در کجا؟ در یک محکمه ای که خود قانون همان قانون استنادی ۲۴ آنجا را مرجع قرار داده و در آنجا اشخاص مطلقه که عبارت از قضات دیوان معاکمات هستند آنجا رسیدگی بکنند، بنده امروز صبح عرض کردم آقایان این موضوع خیلی مهمی است ثلث بودجه کشور را تأمین میکند (بعضی از نمایندگان - کسی مخالف نیست) چرا دست های زیادی صدا کرد این است که برای توضیح بیشتری دوسه نکت را

باید مرض کتم شاید امروز صبح آقایان توجه نکرده اند در آن موقع شنیدید که این موضوع خیلی مهم است دولت برای کارهای عمرانی اظهار میکند پول نداریم بودجه ای که میآورند خرجش پیش از دخل است این امور و اینکارهای مهم را اگر رعایت نکنند و توجه نکنند آن کسر خرج جبران خواهد شد و راه هم دارد راه خوبی هم بنده پیشنهاد کردم که در سال ۱۳۲۴ بر حسب پیشنهاد آقای دکتر مصطفی قانونی گذشت که کمیسیونهای مالیاتی (نه مأمورین مالیات) کمیسیونهای مالیاتی میتوانند مأمورین مالیات توافقی کنند و وزیر مالیه یا قائم مقامش در تبرئه یک متذکر است میتواند از آن رای استیناف بخواند و رسیدگی نهائی در دیوان محاکمات بعمل آید با آنکه در این قانون نص صریح اعلام میدارد که کمیابستی کمیسیونها موافقت کنند مأمورین مالیات بر خلاف این قانون خودشان توافقی میگردند و بنفع خودشان هم از اعتراض خود داری میگردند بنده اعلام زیادی امروز صبح داشتم برای اینکه وقت مجلس را نگیرم یک مقداری را خواندم حالا هم فراموش کردم بیاورم بنده وقتی اینها را جمع کردم دولت از بودجه کشور را این اعلام تأمین میکند ماده واحده ای که آقای نجم الملک وزیر دارائی اسبق آورده بود بمجلس جنجال عجیبی شد رفت در کمیسیون بایک وضع عجیبی در کمیسیون تصویب شد و در کمیسیون باقی مانده است بنده عقیده دارم مهمترین لایحه ای که در این دوره ۱۵ آورده شده است همین لایحه است بنده استدعا میکنم که جناب آقای وزیر دارائی نسبت باین موضوع موافقت بکنند یعنی اگر موافقت نکنند بنده واقعا باید عرض کنم که دولت دارد یک کار خیلی بدی میکند و بنده هم عقیده ام از دولت سلب میشود و حالا امیدوارم که دولت موافقت بکند برای اینکه این موضوع یک موضوع مهم و حیاتی است و همه آقایان هم موافق هستند (صحیح است) هیچکس هم بر نمیخورد فقط یک مشت کردن کلفت که در آن دوره استفاده برده اند باید مالیات بدهند آن پرونده های کردن کلفت ۱۱ میلیون ۱۲ میلیون ۳۰ میلیون تومانی که مدفون شده است یا مشمول مرور زمان شده است آنها هم جزء اینها است (سزاوار - اصلاح میکنند) اصلاح میکنند بنده استدعا میکنم که آقایان پیشنهاد بنده رای بدهند (بعضی از نمایندگان - آقای وزیر دارائی موافقت میکنند) بسیار خوب آقای وزیر دارائی موافقت بکنند در دو دهه مان قانون ۲۴ متذکر است که وزیر دارائی میتواند اعتراض بکند و پرونده در دیوان محاکمات رسیدگی بشود حالا اگر پرونده آنها مطابق معمول بود و آنچه باید بدهند داده اند ما حرفی نداریم اگر نه گذر دیوان محاسبات رسیدگی میکنند

نایب رئیس - آقای وزیر دارائی .
وزیر دارائی - در اینکه این لایحه ای که از مجلس گذشت راجع به توافق که شاید منظور دولت وقت و مجلس بر این بود که این اختلافات مالیاتی زودتر حل بشود و یک مقدار مالیات دولت وصول بشود بعد از تصویب این لایحه یک سوء استفاده مانی شده بندهم صریحا عرض میکنم که در ادارات مالیات بردارند

نایب رئیس - بمفرماید .
مشایخی - جناب آقای وزیر دارائی در پیشنهادی که قبلا مطرح شده بود فرمودند که در موقع طرح لایحه یک یا چند دوازدهم بود که اگر یک پیشنهاد است که متناسب با یک دوازدهم نباشد صورت قانونی آن خوب نخواهد بود بنده میخواهم اضافه بکنم معمولا این قبیل پیشنهادات که در مجلس شورای ملی میشود آقایان نمایندگان باید آنرا مطالعه بکنند اگر بدون مطالعه مورد بحث و مورد رای واقع بشود در عمل مورد اشکال واقع خواهد شد که اینک در ضمن یک دوازدهم یک موادی تصویب شده که بعدا خود مجلس متوجه شده که اشتباه شده است یکی از آن موضوعات موضوعی است که الان مورد بحث است جناب آقای وزیر دارائی فرمودند شما بعنوان موافق صحبت کردید بنده در این موضوع هیچ نظری ندارم غیر از اینکه یک اصل کلی یک بر نسبی را میخواهم از شما دفاع بکنم و آن این است که حقوق ثابت که بموجب قوانین برای اشخاص معین شده مجلس شورای ملی باید محترم بشمارد طبق یک قوانین کمیسیونهای تشخیص با مؤدیان مالیاتی توافق کردند تصفیه حساب هم صادر کردند و بدست مؤدیان مالیاتی دادند شما اگر بگوئید که آن اسناد تصفیه حساب کان لم یکن است عینا مثل این خواهد بود که بگوئید چون در صدور سند مالکیت یک ملکی اشتباه شده است بنابراین تمام اسناد مالکیت که صادر شده است ملغی است (دکتر بقائی - این سفسطه است) اگر موارد خاصی مورد نظر است باید گفت در مورد پرونده عروزی سوه استفاده شده و حق دولت تضییع شده است این قبیل پرونده ها بایستی مورد تجدید نظر واقع بشود و اگر پرونده خاصی مورد نظر نیست بایستی مؤدیان مالیاتی که تعداد آنها متجاوز از بیست هزار نفر است و روی قوانینی که مجلس تصویب کرده مالیات خود را پرداخت کرده اند و سند تصفیه حساب هم بآنها داده شده برای آنها تولید زحمت ثانوی ایجاد کرد بنا بر این بنده معتقدم که حقوق مسلم و ثابتی که برای مؤدیان تشخیص شده پایمال کرد شما اشاره بیک اشخاص کردید که مثلا پرونده حاجی علیتی کاشی گم شده است بنده عرض میکنم که ممکن نیست که پرونده امثال حاجی علیتی ها مفقود شود غیر ممکن است که یکی از این قبیل مؤدیان که مالیات میدهند پرونده او مفقود شود ما یک حرفهائی میزنیم و ذهن اشخاص را مشوش میکنیم برخلاف واقع در صورتیکه حاجی علیتی کاشی بنده اطمینان میدهم که حسابش را تصفیه کرده و پرونده اش هم مفقود نیست بهر حال بنده میخواهم از آقایان نمایندگان محترم تقاضا کنم که اگر این موضوع را قابل توجه میدانید گزارشی که مورد توجه کمیسیون قوانین دارائی واقع شده بود آن گزارش بیاید در کمیسیون و آنجا بطور مفصل راجع بآن صحبت کنیم بعدا آن گزارش بیاید در مجلس و روی آن بحث کنیم و چون در پیشنهاد میشود بطور مفصل صحبت کرد بنده از توضیح زیاد تر خودداری میکنم

بعضی از نمایندگان - مجددا قرائت کنید (پیشنهاد آقای اسلامی شرح سابق قرائت شد) .
نایب رئیس - رای میگیرم باین پیشنهاد .

نایب رئیس - بمفرماید .
مشایخی - جناب آقای وزیر دارائی در پیشنهادی که قبلا مطرح شده بود فرمودند که در موقع طرح لایحه یک یا چند دوازدهم بود که اگر یک پیشنهاد است که متناسب با یک دوازدهم نباشد صورت قانونی آن خوب نخواهد بود بنده میخواهم اضافه بکنم معمولا این قبیل پیشنهادات که در مجلس شورای ملی میشود آقایان نمایندگان باید آنرا مطالعه بکنند اگر بدون مطالعه مورد بحث و مورد رای واقع بشود در عمل مورد اشکال واقع خواهد شد که اینک در ضمن یک دوازدهم یک موادی تصویب شده که بعدا خود مجلس متوجه شده که اشتباه شده است یکی از آن موضوعات موضوعی است که الان مورد بحث است جناب آقای وزیر دارائی فرمودند شما بعنوان موافق صحبت کردید بنده در این موضوع هیچ نظری ندارم غیر از اینکه یک اصل کلی یک بر نسبی را میخواهم از شما دفاع بکنم و آن این است که حقوق ثابت که بموجب قوانین برای اشخاص معین شده مجلس شورای ملی باید محترم بشمارد طبق یک قوانین کمیسیونهای تشخیص با مؤدیان مالیاتی توافق کردند تصفیه حساب هم صادر کردند و بدست مؤدیان مالیاتی دادند شما اگر بگوئید که آن اسناد تصفیه حساب کان لم یکن است عینا مثل این خواهد بود که بگوئید چون در صدور سند مالکیت یک ملکی اشتباه شده است بنابراین تمام اسناد مالکیت که صادر شده است ملغی است (دکتر بقائی - این سفسطه است) اگر موارد خاصی مورد نظر است باید گفت در مورد پرونده عروزی سوه استفاده شده و حق دولت تضییع شده است این قبیل پرونده ها بایستی مورد تجدید نظر واقع بشود و اگر پرونده خاصی مورد نظر نیست بایستی مؤدیان مالیاتی که تعداد آنها متجاوز از بیست هزار نفر است و روی قوانینی که مجلس تصویب کرده مالیات خود را پرداخت کرده اند و سند تصفیه حساب هم بآنها داده شده برای آنها تولید زحمت ثانوی ایجاد کرد بنا بر این بنده معتقدم که حقوق مسلم و ثابتی که برای مؤدیان تشخیص شده پایمال کرد شما اشاره بیک اشخاص کردید که مثلا پرونده حاجی علیتی کاشی گم شده است بنده عرض میکنم که ممکن نیست که پرونده امثال حاجی علیتی ها مفقود شود غیر ممکن است که یکی از این قبیل مؤدیان که مالیات میدهند پرونده او مفقود شود ما یک حرفهائی میزنیم و ذهن اشخاص را مشوش میکنیم برخلاف واقع در صورتیکه حاجی علیتی کاشی بنده اطمینان میدهم که حسابش را تصفیه کرده و پرونده اش هم مفقود نیست بهر حال بنده میخواهم از آقایان نمایندگان محترم تقاضا کنم که اگر این موضوع را قابل توجه میدانید گزارشی که مورد توجه کمیسیون قوانین دارائی واقع شده بود آن گزارش بیاید در کمیسیون و آنجا بطور مفصل راجع بآن صحبت کنیم بعدا آن گزارش بیاید در مجلس و روی آن بحث کنیم و چون در پیشنهاد میشود بطور مفصل صحبت کرد بنده از توضیح زیاد تر خودداری میکنم

بعضی از نمایندگان - مجددا قرائت کنید (پیشنهاد آقای اسلامی شرح سابق قرائت شد) .
نایب رئیس - رای میگیرم باین پیشنهاد .

حاذقی - عبارت درست نیست ، از چه تاریخی ؟
اسلامی - بنده در توضیحات عرض کردم که این مشمول قانون ۲۴ است قانون بیست و چهارم مربوط به ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ است بنده در توضیحات عرض کردم .
نایب رئیس - آقای وزیر دارائی بمفرماید .
وزیر دارائی - استدعا میکنم در لوابی که پیشنهاد میشود و میگذرد بگذردی احساسات راداخل نکند برای اینکه اگر پیشنهاد آقا بدون مطالعه تصویب میشد نه تاریخ داشت نه معلوم بود از چه زمانی و نه معلوم بود از کسی باید رسیدگی بشود اجازه بنده وقتی که آقایان نمایندگان یک نظری دارند رسیدگی بشود همانطوری که آقای حاضر زاده فرمودند که دولت غافلگیر میکند اقلا مجلس هم دولت را غافلگیر نکند (بعضی از نمایندگان - معامله بشن) آقایان توجه بمفرماید پیشنهادی که مربوط بلایحه نیست مع الوصف در لایحه مطرح میکنند میخواهند بگذرد اقلا یکطوری باشد که زحمت ایجاد نکنند پیشنهاد میفرماید که کلیه مؤدیان مالیاتی که از ۵۰۰ هزار ریال مالیاتشان بیشتر است توافق شده بدیوان دادرس دارائی اولاً تاریخش معلوم نیست از چه تاریخی خود آقایان میدانند و آقایانی که با مؤدی سروکار دارند اشخاصی که مدیون هستند مطابق قانون مرور زمان در اموال منقول سه سال که گذشت قابل مطالبه نیست یعنی بنده اگر از آقا سند داشته باشم سه سال که گذشت دیگر حق مطالبه ندارم اگر سه سال مطالبه نکردم دیگر قابل قبول نیست بعد از سه سال ما میگوئیم قابل مطالبه نیست حالا میفرماید مالیاتش را کرده توافق کرده سند گرفته مفاصا گرفته توی خانه اش نشسته ما بگوئیم باید تجدید نظر شود (اسلامی - برخلاف قانون رفتار کرده) پس اقلا پیشنهاد خودتان را اصلاح بمفرماید من مخالف نیستم که اشخاصی که مالیات نداده اند مالیات از شان گرفته شود ولی بمفرماید اشخاصی که مالیاتشان بتوافق تمام شده است از سال ۱۳۲۳ قبل از آن را نمیتوانید بگوئید چون مشمول مرور زمان است (اسلامی - بسیار خوب) اشخاصی که از سال ۱۳۲۳ قانون توافق هم در ۲۳ گذشته اشخاصی که بوده و به توافق گذشته قابل تجدید نظر است و دولت میتواند در ظرف یکماه تجدید نظر کند عبارت باید این باشد دولت میتواند در ظرف یکماه تقاضای تجدید نظر نماید ؟
اسلامی - اجازه میفرماید ؟ (زنک رئیس) .
نایب رئیس - آقای وزیر دارائی چگونه موافقت ؟
وزیر دارائی - باید عبارت این باشد (عبارت اصلاح شده آقای وزیر دارائی شرح ذیل قرائت شد) .
پرونده مؤدیان مالیات بردارند که از سال ۱۳۲۳ به بعد مالیات آنها بیش از یا تصد هزار ریال بتوافق تمام شده قابل تجدید نظر است و دولت میتواند در ظرف یکماه نسبت باین قبیل پرونده ها از دیوان دادرسی دارائی تقاضای تجدید نظر نماید (اسلامی - بنده قبول میکنم بشرط این که میتواند) (باید) بشود .

امیر تیمور - بنده مخالفم .
نایب رئیس - موافق و مخالف در این باره صحبت کردند .
ابوالقاسم امینی - پیشنهاد جدیدی را قرائت کنید .
نایب رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود (پیشنهاد آقای دکتر اعتبار شرح زیر قرائت شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم بماده واحده و پیشنهادی که مورد قبول مجلس شورای ملی و دولت واقع شده رای گرفته شود و تبصره ها و کلیه پیشنهادات دیگر در دستور بماند که بلا فاصله پس از خاتمه استیضاح مطرح شود .
نایب رئیس - آقای دکتر اعتبار .
دکتر اعتبار - آقایان توجه بمفرماید بنده بدو دلیل این پیشنهاد را تقدیم کردم یک دلیل این بود که دولت مجوزی برای پرداخت هزینه های خودش داشته باشد و خیال میکنم اگر این رویه را ادامه بدیم این پیشنهادات ادامه پیدا کند آن نظری که هم مجلس شورای ملی و هم هیئت دولت دارند تأمین نشود یعنی امشب ما نتوانیم این کار را انجام بدیم دلیل دوم دلیل بهتری است و آن دلیل استیضاح است جزء موادی که دولت مورد استیضاح قرار گرفته یک موضوع بسیار حساسی است و آن موضوع موضوع مجلس مؤسسان است آقایان توجه بمفرماید و قتیکه اصولا یک موضوعی مطرح میشود انتقاد صحبت ابراز عقیده موافق یا مخالف از ضروریات حکومت مشروطه و دمکراسی است ولی قتیکه اکثریت مجلس شورای ملی و عقلای قوم این اقدام را مفید تشخیص دادند و مرحله عمل رسید این موضوع ایجاد یک وظیفه ای برای هر ایرانی میکند و آن این است که این امر مهمی که حسن انجام آن در مقدرات مملکت تأثیر بسزایی خواهد داشت همه سعی و کوشش بکنیم که حد اکثر استفاده از این عمل برای مملکت گرفته شود و باین دلیل اولش که مقدم باین کار بوده و آلان برای همین کار هم طرف استیضاح است باید تکلیفش هر چه زودتر معلوم شود این است که بنده از آقایان نمایندگان محترم و بیست محترم دولت تقاضا میکنم که باین پیشنهاد موافقت بکنند تا این نظر تأمین بشود یعنی این لایحه ای که ما دادیم تا اینجا جایی که بحث شده رای گرفته شود (بعضی از نمایندگان - با تبصره ها) با تبصره ها و پیشنهاداتی که تصویب شده و پیشنهاداتی که باقی مانده بعد از استیضاح مطرح شود .
مکی - بنده مخالفم .
نایب رئیس - آقای وزیر دارائی .
وزیر دارائی - چون ممکن بود از پیشنهاد آقای دکتر اعتبار سوء تفاهمی حاصل بشود چون بنده اینطور فهمیدم که پیشنهاد ایشان این بود که لایحه دو دوازدهم تصویب بشود و تبصره ها و سایر پیشنهادات بکمیسیون برود دولت نمیتواند موافقت کند (بعضی از نمایندگان - خیر اینطور نبود) اگر نظر این بوده است که تبصره ها برود بکمیسیون بنده صریح عرض کنم که این تبصره ها تبصره های تصویب شده در کمیسیون بودجه است و اگر مقصود این بوده است که تبصره ها و ماده واحده با پیشنهادات که تصویب

شده بتصویب برسد البته بنده موافقت دارم .
نایب رئیس - آقای دکتر اعتبار .
دکتر اعتبار - توضیح عرض کنم وقتی که بنده این پیشنهاد را تقدیم کردم هنوز پیشنهاد تبصره ای مطرح نشده بود و نظریه اول بنده این بود که تبصره ها و کلیه پیشنهادات با برود بکمیسیون ولی حالا که مقدار زیادی از پیشنهادات آقایان تصویب شده ... ولی حالا که مقدار زیادی از پیشنهادات آقایان نمایندگان مورد قبول واقع شده بنده آن تبصره ها را حذف می کنم .
ابوالقاسم امینی - چرا بعضی تبصره ها که باقی مانده تصویب بشود ؟
رئیس - آقای مکی بمفرماید .
مکی - بنده تعجب میکنم از همکار محترم جناب آقای دکتر اعتبار چون پیشنهاد ایشان برخلاف قانون است خود ایشان خاطر دارند که در همین مجلس یک مرتبه از طرف یکی دیگر از همکاران محترم این پیشنهاد داده شد و ایشان با تعرض از مجلس خارج شدند و گفتند این حق نمایندگی ، حق نظارت وکیل را از بودجه مملکتی سلب میکند (دکتر اعتبار - نه پیشنهاد بنده طور دیگر است) اجازه بمفرماید بنده توضیح عرض میکنم عده ای از آقایان نمایندگان پیشنهاداتی دادند که مورد موافقت وزیر محترم دارائی و همچنین مجلس قرار گرفته و تصویب شده غالب این پیشنهادات هم یک پیشنهادات مفیدی بوده که هم دولت قبول کرده و هم مجلس قبول کرده از کجا معلوم است که آن پیشنهادات بقیه ای که مانده اهمیتش کمتر از اینها باشد . اینجا کوسه و ریش پهن که نمیشود بکنند از پیشنهادات را قبول بکنند یکدستش را بر گردانید برود بکمیسیون این صحیح نیست الان طبق سابقه و طبق عملی که همیشه مجلس کرده و این پیشنهاد را داده است ، تا حالا دو سه مرتبه این پیشنهاد داده شده که بلافاصله پس از تصویب ۱ دوازدهم یا ۲ دوازدهم مجددا پیشنهادات بر گردد بمجلس و تبصره های دولت هم بر گردد بمجلس و رویش بحث بشود در ۴ دوازدهم هم همینطور بود و همینطور حق نظارت وکیل را سلب کردند (دکتر بقائی - و دفن شد) بنده هم میدانم که تا حالا هر چه از این پیشنهادات داده شده رفته بکمیسیون دفن شده و مجددا بمجلس نیامده بنده از این لحاظ با این پیشنهاد مخالفم علاوه یکی از همکاران محترم بنده پیشنهاد داده که ۲ دوازدهم به ۱ دوازدهم تبدیل شود چون نمیشود جلوی پیشنهاد یک نماینده را گرفت زیرا باین ترتیب بنده خیال میکنم که حق نظارت وکیل را در جمع و خرج مملکت مجلس عسلسب کرده و این برخلاف قانون است بنده هم نمیتوانم رای بدهم این است که مجبورم در موقع رای بنده از جلسه خارج بشوم .
نایب رئیس - آقای دهقان .
دهقان - بنده مخالف بودم و مخالفتم از این نظر بود که احساس کردم که تبصره هائی که تصویب شده و تبصره های دولت جزء پیشنهاد ایشان هست و از این لحاظ مخالف بودم ولی با توضیحی که دادند دیگر قانع شدم .

ماده چهاردهم - وجوه حاصله از بهره برداری مؤسسات دانشگاه پس از وضع مالیکیه از بودجه دانشگاه بصرف تهیه مواد اولیه مربوط بآن میرسد و همچنین مالیکی که بعنوان ثبت نام و شهریه و حق امتحان دریافت میشود مانند در آمد آزمایشگاهها و سایر در آمد های اختصاصی دانشگاه مذکور در ماده هشتم قانون تأسیس دانشگاه مورخ خرداد ۱۳۱۳ در آمد اختصاصی دانشگاه منظور خواهد شد و با نظر تصویب شورای دانشگاه بصرف خواهد رسید .

ماده پانزدهم - - بآخر تبصره ۲ ماده واحده مصوب ۲۶ بهمن ماه ۱۳۲۶ عبارت ذیل اضافه خواهد شد : (ولی نسبت بخانمهای لیسانسیه موقوف بنظر وزارت فرهنگ است)

ماده شانزدهم - کلیه اشیاء و لوازم و اثاثیه بیمارستانها و مؤسسات بهداشتی که اشخاص نیکوکار تأسیس و به رایگان مورد استفاده عموم قرار میدهند از هر گونه عوارض گمرکی معاف است .

توضیح آنکه باید اشیاء و لوازم فوق منحصراً و مستقیماً برای منظور خیریه و بدون حق انتقال با گواهی بهداری بوده باشد .

ماده هفدهم - اعتبارات راه سازی و ساختمانی سال ۱۳۲۷ تا آخر سال ۱۳۲۸ قابل تمهید و پرداخت خواهد بود .

ماده هیجدهم - دولت مکلف است برای ساختن سد کنار بلوار بندر پهلوی که اخیراً بعلت طغیان آب و کولاک دریا خراب شده است و همچنین برای سایر اصلاحات شهر بندر پهلوی مبلغ چهار میلیون ریال از محل امرانی کشور اختصاص وزیر نظر انجمن شهر بندر پهلوی بصرف برساند .

ماده نوزدهم - مادامیکه آقایان حسین ومهران نصر فرزندان مرحوم دکتر ولی الله نصر بتحصیل اشتغال دارند وزارت فرهنگ ماهیانه بهره یک مبلغ پنجهزار ریال از محل بودجه وزارت فرهنگ کمک خرج پرداخت مینماید .

ماده بیستم - بیاس خدمات مرحوم داور دولت مجاز است پرویز پسر ارشد ایشان را برای تکمیل تحصیلات باروبا اعزام داشته و هزینه تحصیل او را تا دهسال همه ساله از اعتباریکه برای هزینه اعزام دانشجویان بخارج در اختیار وزارت فرهنگ است بپردازد و مدتیکه مشارالیه با هزینه دولت مشغول

تحصیل میاشد و همچنین پس از خاتمه تحصیلات حقوق وظیفه او از محل اعتبار شهریه مادام الحیاة بمادر ایشان (عیال مرحوم داور) پرداخت گردد .

مخبر کمیسیون بودجه - دکتر مصباح زاده

تعطیل جلسه بعنوان تنفس

نایب رئیس - پس علیهذا مطابق تقاضای آقای امیر تیمور این گزارش خوانده شد (امیر تیمور تشکر میکنم) حالا باید رأی بگیریم تبصره اول چون عده کافی نیست برای رأی در جلسه فردا ساعت ۳ره قبل از ظهر از آقایان خواهش میکنم سر موقع تشریف بیاورند که یک کاری انجام بشود و یک استدعای دیگری هم دارم و آن این است که آقایان این کمیسیون ها را زودتر تشکیل بدهند و هیئت رئیسه کمیسیونها را تعیین بفرمایند چون خیلی کار هست که باید زودتر انجام بگیرد .

(ساعت ۹ وده دقیقه بعد از ظهر مجلس بعنوان

تنفس ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای منی

امیر حسین ایلخان